

GRIP | FEBRUARI 2018

**BEELDVORMING VAN PERSONEN MET
EEN BEPERKING IN DE MEDIA:
FRAMING-ANALYSE**

TINA GOETHALS

“ SAMENVATTING ”

.....
GRIP vzw | Vooruitgangstraat 323 | 1030 Brussel
T. 02/214 27 60 | info@gripvzw.be | www.gripvzw.be
.....

Tina Goethals deed in haar proefschrift een onderzoek voor GRIP naar de bestaande beelden over personen met een beperking in de Vlaamse media.

- 1.1. Heel veel mensen in Vlaanderen vertrouwen uitsluitend op de media om informatie te verkrijgen over diversiteit of personen met een beperking.
- 1.2. Hoe we kijken naar en denken over bepaalt de keuze die we elke dag maken om bepaalde mensen in- en uit te sluiten en dit wordt beïnvloedt door de beelden die de media over personen met een beperking toont.
- 1.3. Maar de media weerspiegelt wat er leeft in de samenleving.
- 1.4. De media kan een bijdrage leveren bij het realiseren van gelijke rechten voor mensen met een beperking.

De berichtgeving hoe handicap in de media komt werd geanalyseerd. Men kon 12 verschillende invalshoeken onderscheiden waarop handicap in beeld gebracht wordt.

Binnen 9 invalshoeken gaat men handicap 'problematiseren'.

In 3 invalshoeken wordt handicap niet als problematisch beschouwd.

We zetten deze invalshoeken op een rij:

HANDICAP is een probleem

1. Lijden en angst voor aftakeling

Handicap komt vaak aan bod in de context van ziek zijn, pijn, fysiek en mentaal aftakelen, het is een hele lijdensweg. Men gaat ervan uit dat personen met een handicap autonomie verliezen of ongepast gedrag stellen, waardoor anderen van hen moeten overnemen.

2. Een zware zorglast

Een persoon met een handicap zorgt voor een grote zorglast voor de omgeving. Hun leven staat volledig in het teken van of het hebben van grote zorgen. Een residentiële opname wordt vaak als dé oplossing gezien zowel voor de persoon als de omgeving.

3. Geloof in de medische wetenschap

De medische en technologische wetenschap ontwikkelen zich meer dan ooit te voren. Handicaps kunnen steeds vroeger in de zwangerschap opgemerkt en voorkomen worden. Personen met een handicap worden patiënten die worden onderzocht, behandeld en genezen. Bijvoorbeeld een ernstig gehoorprobleem kan gedeeltelijk verholpen worden met een cochleair implantaat. Onze samenleving dient handicap-vrij te zijn.

4. De doorzetter / de held

De heldenstatus zien we wel eens naar voor komen in de manier waarop sporters met een handicap in beeld gebracht worden. Ondanks hun handicap vinden ze toch de kracht om hun grenzen te verleggen.

5. Het weerloze slachtoffer

Personen met een handicap worden gezien als zwakke, kwetsbare wezens, waarbij de omgeving een betuttelende houding aanneemt. Als gevolg hiervan worden ze vaak afgeschermd of over beschermd en tegelijkertijd wordt er gevonden dat ze sterker in hun schoenen moeten staan. Zo denken we dat kinderen met een handicap op een gewone school veel meer kans lopen dat ze gepest worden en vinden we dat buitengewoon onderwijs beter kan inspelen op de noden en ontwikkeling van kinderen met handicap.

6. Het monster op de loer

Een handicap kan iedereen overkomen, het leven is dan gedaan, de dromen mogen opgeborgen worden. Personen zonder een handicap zijn gelukkig, zij met handicap ongelukkig.

7. Liefdadigheid

Het thema liefdadigheid is nooit ver weg. We zamelen met z'n allen geld in om hen die het minder goed hebben een beter leven te geven.

8. Carpe diem

Ondanks het feit dat het leven met een handicap niet het leven is, moeten personen met een handicap toch van het leven genieten, van de kleine dingen. Je bent verantwoordelijk voor een gelukkig leven. Dat de maatschappij ook hierin verantwoordelijkheid heeft wordt buiten beeld gebracht. Zo weten we dat een persoonsgebonden budget voor heel wat personen de kwaliteit van leven bij heel veel betrokkenen sterk verhoogd heeft.

9. Scheiding lichaam en geest

Mensen met een beperking leven in een eigen wereld en kunnen een andere persoonlijkheid hebben of krijgen. Zij worden van hun geestelijke capaciteiten beroofd.

Er wordt over personen met een zware handicap gesproken als 'objecten' of 'planten'. Bij verworven handicap staat het verschil tussen 'vroeger' en 'nu' centraal.

HANDICAP is geen probleem

1. Mensenrechten

Men gelooft in gelijke kansen voor iedereen en een deelname van iedereen aan de maatschappij. Men probeert ook de achterstand op vlak van inclusie en participatie te voorkomen en recht te trekken. Men verwijst naar het VN-verdrag.

2. Handicap biedt kansen

Handicap biedt kansen, mensen met een handicap hebben ook een meerwaarde, de samenleving kan van hen leren. De samenleving ziet vaak niet de mogelijkheden en expertise van personen met een beperking. Was Stephen Hawkings naast natuurkundige ook niet het voorbeeld van velen dat dromen in het leven echt mag en dat je iets moet doen met je talenten?

3. Interafhankelijkheid

De relatie tussen personen met en zonder handicap wordt voorgesteld vanuit een wederkerigheid en vriendschap. Er is wederzijds begrip en voordeel. Mensen met een beperking kunnen alternatieve rollen opnemen, zoals vriend, werkracht, toeverlaat,...

.....